

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.373/2023/5.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Tordai Gábor; felperesi képviselő címe.)
Az alperes:	Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Rendőr- főkapitányság (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	dr. Gál Mária kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (14. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 1.K.701.397/2022/13. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2019. október 1. napjától 2022. szeptember 30. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes helységi Rendőrkapitányság hivatásos állományú tagjaként baleseti helyszínelő beosztásban teljesített szolgálatot. A perbeli időszakban a kinevezése szerinti beosztásába nem tartozóan rendszeresen látott el sebességellenőrzési, ahhoz kapcsolódó leállítási és közigazgatási bírságolási, járőrszolgálati, járőrküldési, akció1, akció2 akciók keretében forgalomellenőrzési feladatokat ellentételezés nélkül, az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője határozatszám1 számú határozatával (a továbbiakban: határozat) elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszakra 1.391.400 forint megbízási díj, és annak 2021. április 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1)-(6) bekezdéseire, a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett más bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasításra (továbbiakban: ORFK utasítás), a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (6) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr.) 10. § (2) bekezdésére, továbbá a Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú döntésben foglaltakra alapította. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 100%-ában határozta meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.391.400 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, a 71. § (1)-(7) bekezdéseiben, az ORFK utasításban, valamint a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésében foglaltakra alapította. Rögzítette, hogy az alperes a tevékenységkimutatásban megjelölt feladatellátást nem vitatta, a felperes rendszeresen, folyamatosan visszatérően végzett a beosztástól eltérő többletfeladatokat, amelyek a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a megbízási díjra való jogosultságát megalapozzák. A felperes 2019. április 1. napjától 2019. április 25. napjáig terjedő időszakra vonatkozó

igényének – elévülésre hivatkozással történő – határozatban foglalt elutasítását a Hszt. 11. § (1), (3) bekezdései, továbbá a 163. § (1) bekezdése alapján jogszerűtlennek és megalapozatlannak ítélte. A megbízási díj mértékét a keresetben megjelöltek szerint alaposnak, a felek által elfogadott kimutatás szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, jogszabálysértésként a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdését, a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdését, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. BM rendelet 2. számú mellékletét, az ORFK utasítás 2. pont m) alpontját és a közlekedési jogsértést dokumentáló technikai eszközök rendőrségi alkalmazásáról szóló 26/2013. (VI. 28.) ORFK utasítás 2. pont a)-c) alpontjait, 3. pont b) alpontját, valamint 14-15. pontjait jelölte meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállásból és a jogszabályokból téves jogértelmezésre jutott a felperes megbízási díjra való jogosultságának megállapítása során. A felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjaiban meghatározott helyettesítést nem látott el, és a c) pont alá eső, más beosztásba tartozó feladatokat sem végzett. A közlekedésrendészeti feladatok a felperes munkakörét képezték, melyet a munkaköri leírása tartalmazott, ezt meghaladó feladatokat nem végzett.

Az ORFK utasítás a baleseti helyszínelés eljárási szabályait tartalmazza, nem a helyszínelők munkaköri feladatait, az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása [37]-[38] bekezdéseiben ezen vonatkozásban téves. A felperesnek már a helyszínelő beosztásba történő kinevezésétől fogva részét képezték a kifogásolt feladatok, mint ahogy valamennyi, alperesnél foglalkoztatott helyszínelőnek is. Az egyes beosztásokhoz kapcsolódó konkrét munkaköri feladatokat egyetlen jogszabály sem határozza meg, azokat a munkáltató a munkaköri leírásban rögzíti. A bíróság ítélete a [32]-[33] bekezdések alatt önellentmondó, mivel egyrészt rögzíti, hogy a munkakör célja a rendőrkapitányság illetékességi területén a közlekedési balesetek helyszínelése, balesetek megelőzése, illetve közlekedési szabályok betartatása, másrészt megállapítja, hogy a trafipax kezelése, leállítások, bírságolások – melyek egyébként a közlekedési szabályok betartatásával kapcsolatos feladatok – nem képezték a felperes beosztásának a részét. Ezen kifogásolt feladatok ugyan lehetnek járőrfeladatok is, azonban ez nem zárja ki azt, hogy azt baleseti helyszínelői beosztásban is ellássák. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított megbízási díj nem áll arányban a „többletfeladat” nagyságával, ugyanis a felperes legfeljebb a munkaideje 10%-ában végezte a baleseti helyszínelői feladatokat, a maradék munkaidejét a kifogásolt feladatok ellátása töltötte ki, mely időre ugyanúgy munkabérben részesült. Így a munkaidő kitöltése nem lehetett többletterhelés. Ráadásul alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladatokat látott el, ezen feladatok „bonyolultsága” többlettudást nem igényelt, azaz legfeljebb a megbízási díjnak az illetményalap 50%-os mértékében megállapított összegére lenne jogosult.

[6] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állította meg, hogy a per tárgyát képező – az alperes által sem vitatott – feladatok a feladatkörébe nem tartozóak, melyet több

Kúriai, és egyéb bírósági ítélet is alátámaszt. A beosztások kereteit a beosztás elnevezése és nem annak a közlekedésrendészeti ágazatba történő besorolása, vagy a munkáltató által egyoldalúan készített munkaköri leírása határozza meg, mivel ellenkező esetben értelmetlenné válnának a besorolási szabályok. A megbízásra való jogosultsághoz nem egy másik beosztás teljes ellátása szükséges, hanem az, hogy a feladatkörbe nem tartozó más beosztás részfeladatai is ellátásra kerüljenek. A munkaköri leírásban a feladatok korlátlanul nem bővíthetők, a többletfeladatok ellátásáért megbízási díjra jogosult. A munkakör és a munkaköri leírás nem azonos jogintézmények. A munkakör a kinevezésben kerül meghatározásra, a munkaköri leírás pedig a munkáltató egyoldalú nyilatkozata. Ebből következőleg a munkáltató csak egy adott kinevezésen (beosztáson) belül határozhatja meg szabadon a munkaköri feladatokat, azonban a jogszabály által szabályozott besoroláshoz és illetményhez kötve van. A megbízási díj tekintetében a többletfeladatnak van relevanciája, mely jellemzően napi 6, de mindenképpen napi 4-8 órát tett ki, mely a tanúvallomással és a csatolt iratokkal igazolást nyert. Az alperes által sem vitatottan a munkaidő 90%-ában történő többletmunka még inkább megalapozza az ítélet által meghatározott megbízási díj mértékét.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[9] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére, amelynek mértékét és összegét is helyesen állapította meg. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[10] Az alperes az elsőfokú ítéletet jogalapjában és összecszerűségében is vitatta. Az elsőfokú bíróság az ítéletének jogalapját a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára alapította, így a fellebbezésben a 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjainak megsértésével kapcsolatban előadottakat az ítéltábla érdemben nem vizsgálta. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának megsértésére hivatkozással az alperes azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a felperes megbízási díjra való jogosultságát ezen jogszabályi rendelkezés téves értelmezésével állapította meg. A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy a megbízási díjra való jogosultság kapcsán az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által ellátott feladatok a baleseti helyszínelői beosztásába tartoztak-e vagy sem.

[11] Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a felperes mindazt a feladatot köteles volt ellátni, amely a közlekedésrendészeti szakterület tevékenységi körébe tartozik, mert a szervezeti struktúra alapján önmagában valamely beosztáshoz tartozó munkaköri feladatok köre nem határozható meg. A munkaköri leírás azoknak a feladatoknak a körét jelöli ki, amelyeket a munkavállaló a jogviszonya fennállása alatt általában – külön utasítás nélkül is – végezni jogosult és köteles. A munkakörre vonatkozó előírások azonban csak bizonyos mélységig rögzítik a munkavégzés kereteit. A munkavállaló általános munkavégzési kötelezettségét konkrét tartalommal a munkáltató utasításai töltik meg; ez azonban csak akkor szabályszerű, ha az utasítás a munkakör kereteit nem lépi túl. Amennyiben jogi norma, így a felperes vonatkozásában az ORFK utasítás egyértelműen, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkaköri leírás elkészítésekor a munkáltatónak ahhoz kell igazodnia, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. A végzett többletfeladatok ellátásáért a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., BH2018. 259., Mfv.I.10.751/2016/4. számú határozatok).

[12] A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[13] Az irányadó bírói gyakorlatból az következik, hogy a felperes beosztásához igazodóan kell meghatározni a ténylegesen végzett feladatokat, és az nem fedhet le több másik beosztást. E nélkül teljesen kiüresedne a besorolásra, az illetményre és a megbízásra vonatkozó szabályozás. Az alperes tehát szabadon csak egy adott beosztáson (munkakörön) belül határozhatja meg a felperesi munkaköri feladatokat, a jogszabály által szabályozott besoroláshoz és illetményhez kötve van (a Kúria Mfv.II.10.179/2011/4. számú ítélete).

[14] Alaptalanul érvelt az alperes azzal, hogy a felperes a baleseti helyszínelői beosztásán kívüli sebességmérési és egyéb feladatok teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perrel érintett időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban tételesen megjelölt – feladatok nem a beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[15] A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy a hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében a kiforrott ítélkezési gyakorlat szerint a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szolgálati beosztáson kívüli tevékenység bír jelentőséggel. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott, a hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása azonban többletszolgáltatásnak minősül, amelyért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó rendszeresen elvégzett további tevékenység – a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., BH2018. 259., Mfv.I.10.751/2016/4. számú határozatok). A munkáltató utasítási joga az alperesi állásponttal szemben nem korlátlan, ezért csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely annak keretei közé tartozik. Egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós ellátása – nem tekinthető az adott munkakör részének (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4. számú kúriai határozatok).

[16] A fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vont le azt a következtetést, hogy a felperes rendszeresen, visszatérően jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták. Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[17] Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 100%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes fellebbezésében a mérlegeléssel megállapított százalékos mérték eltúlzottságára, a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésének és a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésének a megsértésére hivatkozott. Azt azonban fellebbezésében nem mutatta be – eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással –, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összszerszerűségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összszerszerűségi eredményre vezettek volna. Az elsőfokú bíróság a mérlegelését elsősorban a többletfeladatok nagy számára, visszatérő, rendszeres jellegére alapította, mellyel kapcsolatban ellentétes állítást az alperes nem fogalmazott meg, azt cáfoló bizonyítékra nem hivatkozott.

Mindezek hiányában a jogsértés tényének (a fellebbezésben felhívott jogszabályi rendelkezésből beazonosíthatóan a megbízási díj aránytalan mértékének) alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette.

[18] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[19] A felperes a bírósági eljárásban 31.000 forint perköltséget számított fel. A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét – az összecszerűen megjelölt perköltséggel szemben – a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (5) bekezdése alapján 4. § (1) bekezdésére, továbbá 3. § (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapított meg, mivel – arra történt hivatkozás hiányában – az IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazását igénylő eltérésre indokot nem látott.

[20] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[21] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. január 23.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
a tanács elnöke

dr. Szeles Balázs György s.k.
előadó bíró

dr. Koós Szabolcs s.k.
bíró